

**HUN
REN**

**ÖKOLÓGIAI
KUTATÓKÖZPONT**
M O N I T O R I N G

MŰHELYTALÁLKOZÓ

2024. szeptember 02.

ERDŐREZERVÁTUM-MONITOROZÁS

KONCEPCIÓ

*Milyen az őserdők, ill. természetes erdők szerkezete és működése? ... versus gazdasági erdők
Hogyan reagálnak ezek az erdők a környezeti kihívásokra? ... ha nem az erdész irányít!*

Magyarország *legtermészetesebb* és *legöregebb*, *reprezentatív erdői*. A magterületeket törvény alapján kivonták a faanyagtermelés alól.

Célkitűzés:

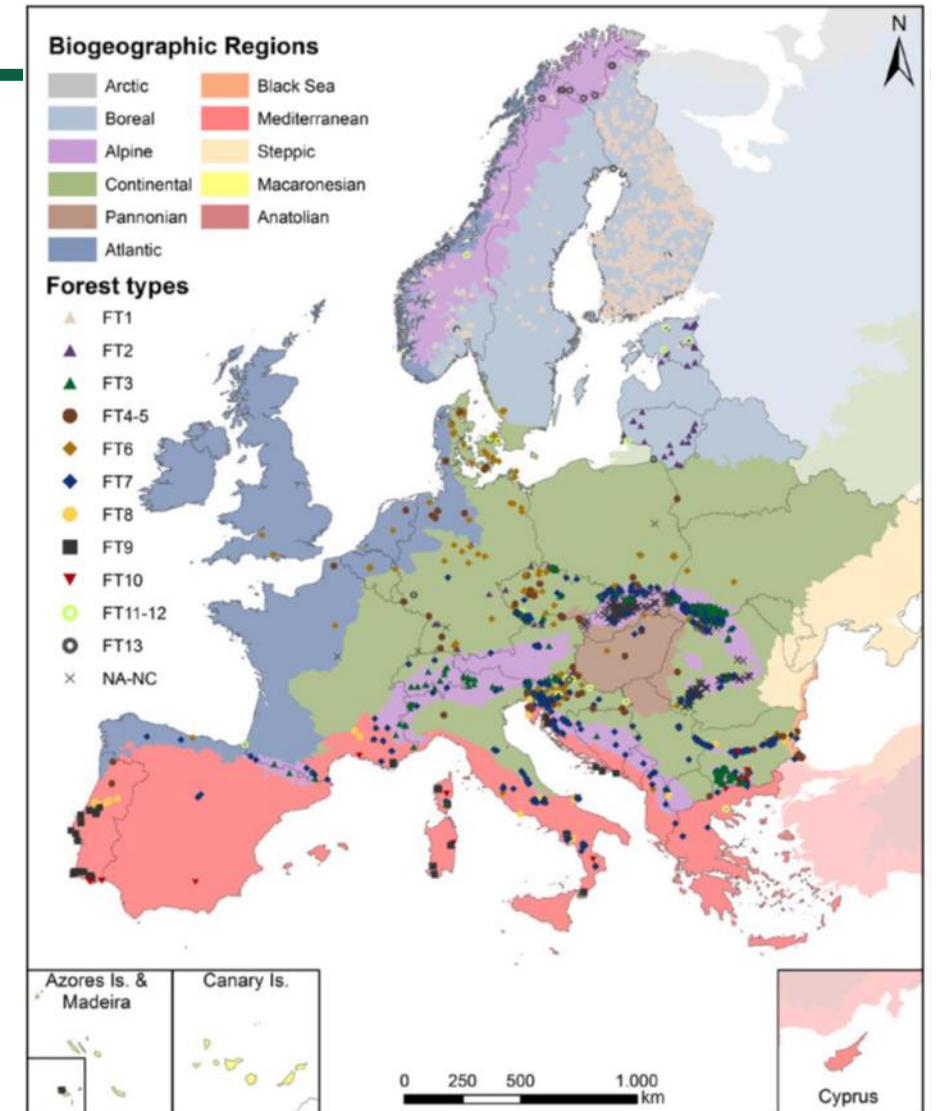
- A természetes *erdőszerkezet* és az *erdődinamika* hosszú távú megismerése
- Bizonyíték alapú *referencia adatok* az erdőgazdálkodás és a természetvédelem számára

Az „őserdők” aránya Európában **0,7%**

Magyarországon az erdőrezervátum
magterületek aránya **0,2%**

A **Pannon ökorégiót** elsősorban M.o. reprezentálja
a **Kékes ER – őserdőmaradvány**
a többi – régen vagy újabban felhagyott
vágásos gazdasági erdő
legalább 50-60 év felhagyás kell a „vissza-
természetesedéshez”
>>> természetes öreg erdő = REFERENCIA

KÖZCÉLÚSÁG, TÁRSADALMI RELEVANCIA

- ER Program: 1991-es korm.hat.; 1996-os törvények; 2000-től rendeletek; 2005-től alapfelmérések
- Jogi kategória a hatályos „erdőtörvény”-ben és a védettségi rendeletekben
- Nyilvántartás az Országos Erdőállomány Adattárban
- Az Erdőrezervátum Program irányítása államigazgatási (agrárminisztériumi) feladat

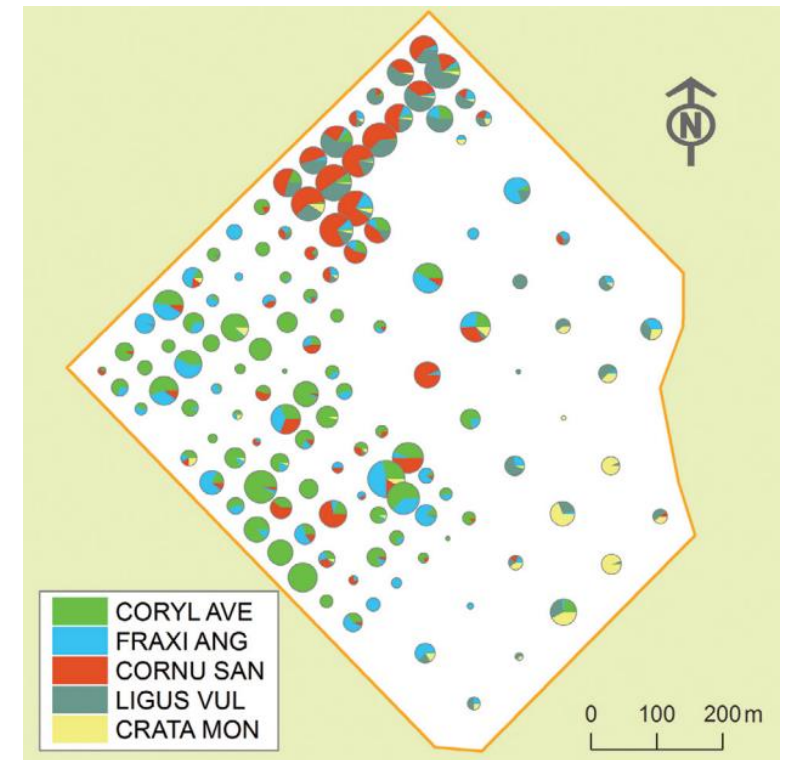
- Erdész-szakmai érdeklődés és viszonyítási alap a fenntartható erdőgazdálkodáshoz
- Természetvédelmi érdeklődés és erdőtermészetességi referencia

- Nemzetközi, európai együttműködés
 - European Primary Forest Database (Sabatini et al. 2021)
 - Carbon Carrying Capacity in primary forests ... (Keith et al. 2024)

- Társadalmi közérdeklődés

MÓDSZEREK: TÉR, IDŐ, ERDŐKOMPONENSEK —

- Egységes mintavételes módszertan (és távérzékelés) a „faállomány-dinamikai és erdőökológiai megfigyelő hálózat”-okban
 - HTV - hosszú-távú vizsgálat sorozatok** terepen
 - FAÁSZ** – faállomány-szerkezet (fák)
 - ÚJCS** – újulat és cserjeszint
 - ANÖV** – aljnövényzet
 - TERM** – talaj, termőhely
- ER HTV központi adatbázis (FAÁSZ, ÚJCS, ANÖV, TERM)
- ER honlap – <https://erdorezervatum.hu>
- ER Archívum – kutatási jelentések, adatok és egyéb dokumentumok központi gyűjteménye

OUTPUT: HOL TARTUNK?

Erdőrezervátumok (ER) száma 63

... kihirdetett ER-ok száma 54

Szakmai szempontból fontos 36

... ezek alapfelmértsége 84%

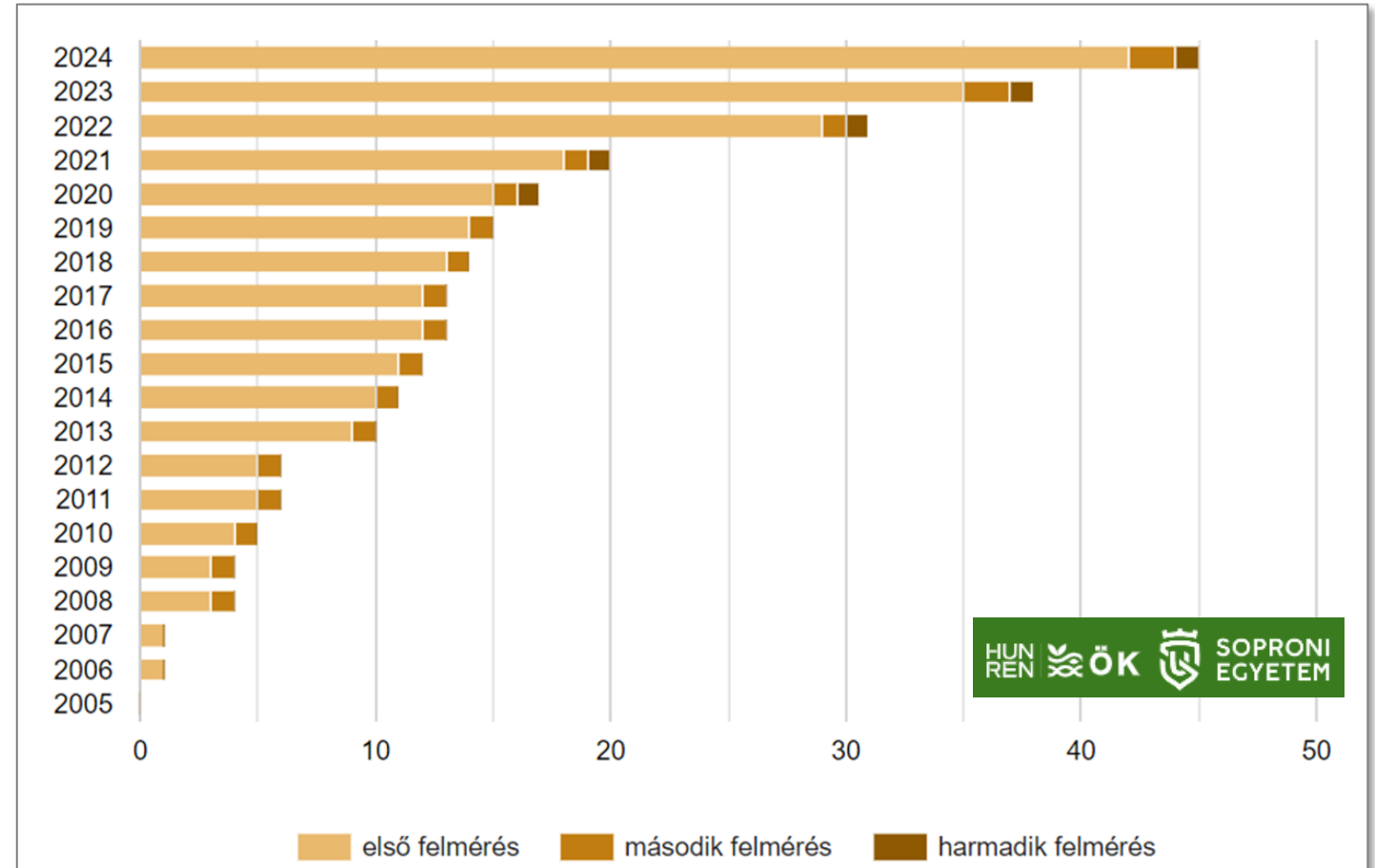
Kevésbé fontos ER-ok 21

... ezek alapfelmértsége 52%

ÚJRA felmérések 3

... változásértékelés a fő eredmény

... minél hamarabb szükségesek

OUTPUT: ER HONLAP

ER honlap

<https://erdorezervatum.hu/>

Erdőrezervátumok

HÍREK

ER Archívum & Katalógus

...

A jogosultságok három fokozata:
nyilvános; regisztrált; partner

ERDŐ-REZERVÁTUM PROGRAM

ÖKOLÓGIAI KUTATÓKÖZPONT

Az ER Program >

Erdőrezervátumok >

HÍREK

Eredmények >

ER Kutatások >

ER Archívum >

ER Adatbázisok >

Hasonló oldalak

Támogatók

Köszöntjük az Erdőrezervátum Program honlapján!

PDF

Közcélú monitorozás

Az erdőrezervátumok alpfelmérése és egységes monitorozása közcélú feladat, amelyet a természetvédelem, a nemzeti park igazgatóságok és az Ökológiai Kutatóközpont Ökológiai és

OUTPUT: ER KERESŐ

ER honlap

<https://erdorezervatum.hu/>

Erdőrezervátum-kereső

név, sorszám

tájegység, erdőgazdálkodó

nemzeti park

alapfelmérés éve

...

ID	ER név (tájegység)	Magterület	Felmérés	
ER-69	Kelemér - Serényfalva Erdőrezervátum (Borsodi-dombság)	71.9 ha	2023	szerkesztés
ER-63	Csókás-völgy Erdőrezervátum (Bükk)	144.4 ha	2023	szerkesztés
ER-62	Paphárs - Kecskvár Erdőrezervátum (Bükk)	57.8 ha		szerkesztés
ER-71	Nagy-oldal Erdőrezervátum (Aggteleki-karszt)	223.8 ha		szerkesztés
ER-64	Nagy-Sertéshegy Erdőrezervátum (Zempléni-hegység)	65.8 ha		szerkesztés
ER-70	Haragistya - Lófej Erdőrezervátum (Aggteleki-karszt)	259.9 ha		szerkesztés
ER-68	Alsó-hegy Erdőrezervátum (Aggteleki-karszt)	112.8 ha		szerkesztés

OUTPUT: ER-okról MINDEN EGY HELYEN

ER honlap

<https://erdorezervatum.hu/>

Erdőrezervátum

Leírás

Főbb eredmények

Térképek

Fényképek

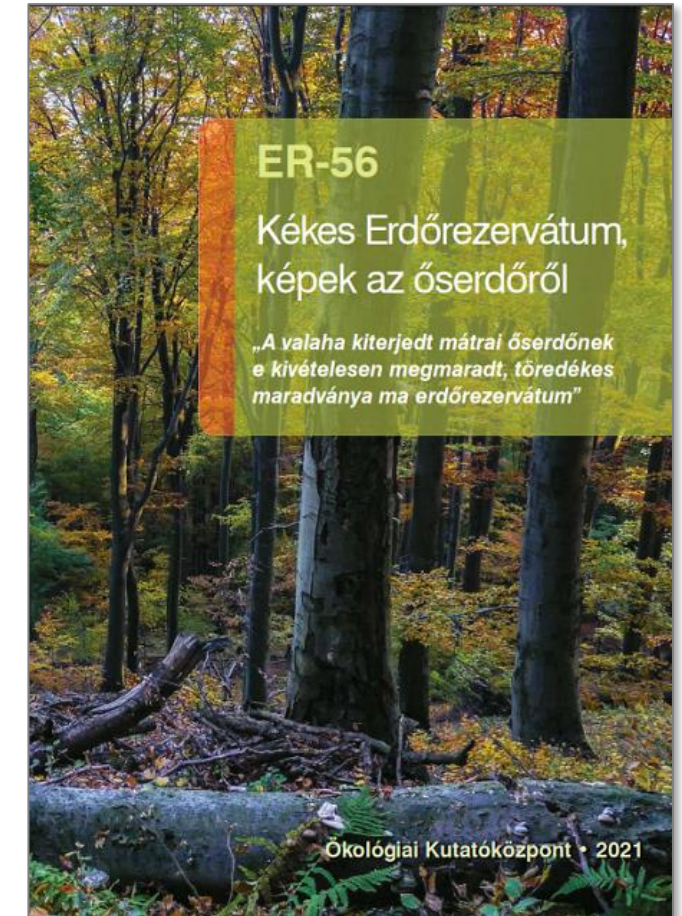
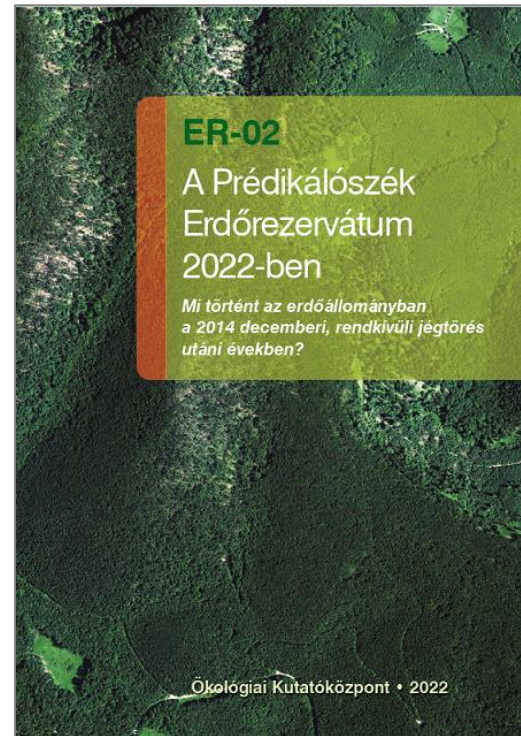
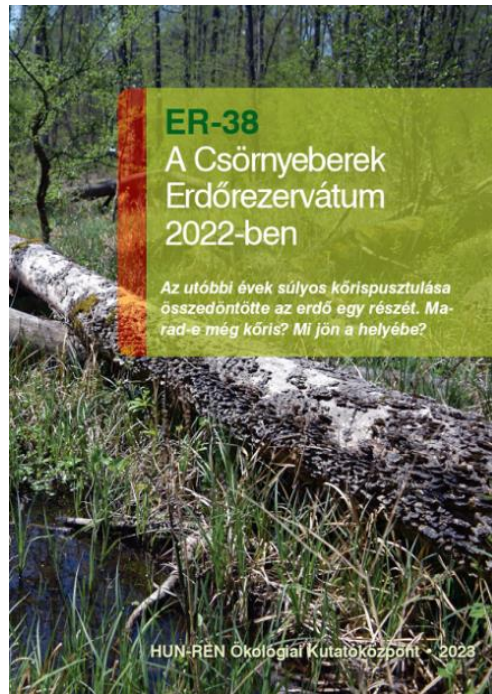
Publikációk, kéziratok

The screenshot displays the website for the ER Program, specifically the page for Csókás-völgy Erdőrezervátum. The header features the ER logo and the text 'ERDŐ-REZERVÁTUM PROGRAM' on a green background. Below the header, there is a navigation menu with options like 'Az ER Program', 'Erdőrezervátumok', 'HÍREK', 'ER Füzetek', 'Eredmények', 'ER Kutatások', 'ER Archívum', 'ER Adatbázisok', 'Hasonló oldalak', 'Támogatók', and 'Szerzői jog'. The main content area is titled 'Csókás-völgy Erdőrezervátum' and includes a search bar, a language selector (UK flag), and a list of actions: 'Megtekintés', 'Szerkesztés', 'Törlés', 'Változatok', and 'Fordítás'. Below this, there are tabs for 'Leírás', 'Eredmények', 'Térképek', 'Fényképek', and 'Publikációk, kéziratok'. The 'Eredmények' tab is active, showing two entries. The first entry is a photograph of a tree trunk with the text: 'Horváth Ferenc, Molnár Csaba, Papp Mónika, Szegleti Zsófia, Víg Ákos, Zimmermann Zita (2024): A Csókás-völgy Erdőrezervátum öreg tölgyesének országosan egységes alapfelmérése, 2023. Kutatási jelentés, HUN-REN ÖK. Ökológiai és Botanikai Intézet, Vácrátót'. The second entry is a map with the text: 'BNPI (2021): A Kisgyőri Ásottfa-tető - Csókás-völgy (HUBN20005) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület Natura 2000 fenntartási terve. Bükk Nemzeti Park Igazgatóság, Eger, 114 old.'

OUTPUT: ÉRTELMEZETT EREDMÉNYEK

ER Füzetek

<https://erdorezervatum.hu/ER.Fuzetek>

OUTPUT: VÁLTOZÁSÉRTÉKELÉS

KÉKES bükkös
 őserdőmaradvány
 ... *legalább 3100 éve*

2005 versus 2021/23

Kicsit öregedik, de
 nem „összeroppan”

viszont
 foltosan dinamikus,
 rendkívül változatos

VÁLTOZÁS	ERDŐSZERKEZET	MEGJEGYZÉS
↓	Fák sűrűsége	17,7%-kal csökkent
	Záródás	84%-ról 79%-ra csökkent
↓	Körlapösszeg	8,3%-kal csökkent
	Élőfakészlet	7,7%-kal csökkent
↑	Legnagyobb bükkök vastagsága	90 cm-ről 94 cm-re
	Legvastagabb bükk	116 cm-ről 122 cm-re nőtt
↑	Álló holtfák és csonkok sűrűsége	~megduplázódott
	Fekvő holtfakészlet	66-ról 110 m ³ /ha-ra nőtt
	Összes holtfakészlet	79-ről 123 m ³ /ha-ra nőtt
	Az összes holtfakészlet aránya	11%-ról 17%-ra nőtt

PARTNEREINK

- Agrárminisztérium
 - Erdőgazdálkodási Főosztály
 - Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály
 - Természetmegőrzési Főosztály
- Nemzeti Park Igazgatóságok, természetvédelem
- Erdészeti ZRt-k, erdőgazdálkodók
- Kutatók, oktatók, egyetemi ill. doktorandusz hallgatók
 - Soproni Egyetem, MATE (Gödöllő, Budapest), ELTE, PTE (Pécs) ...
- Pro Silva Hungaria, Országos Erdészeti Egyesület
- Zöld társadalom
 - ökoturisták, fotóművészek, újságírók, bloggerek ...

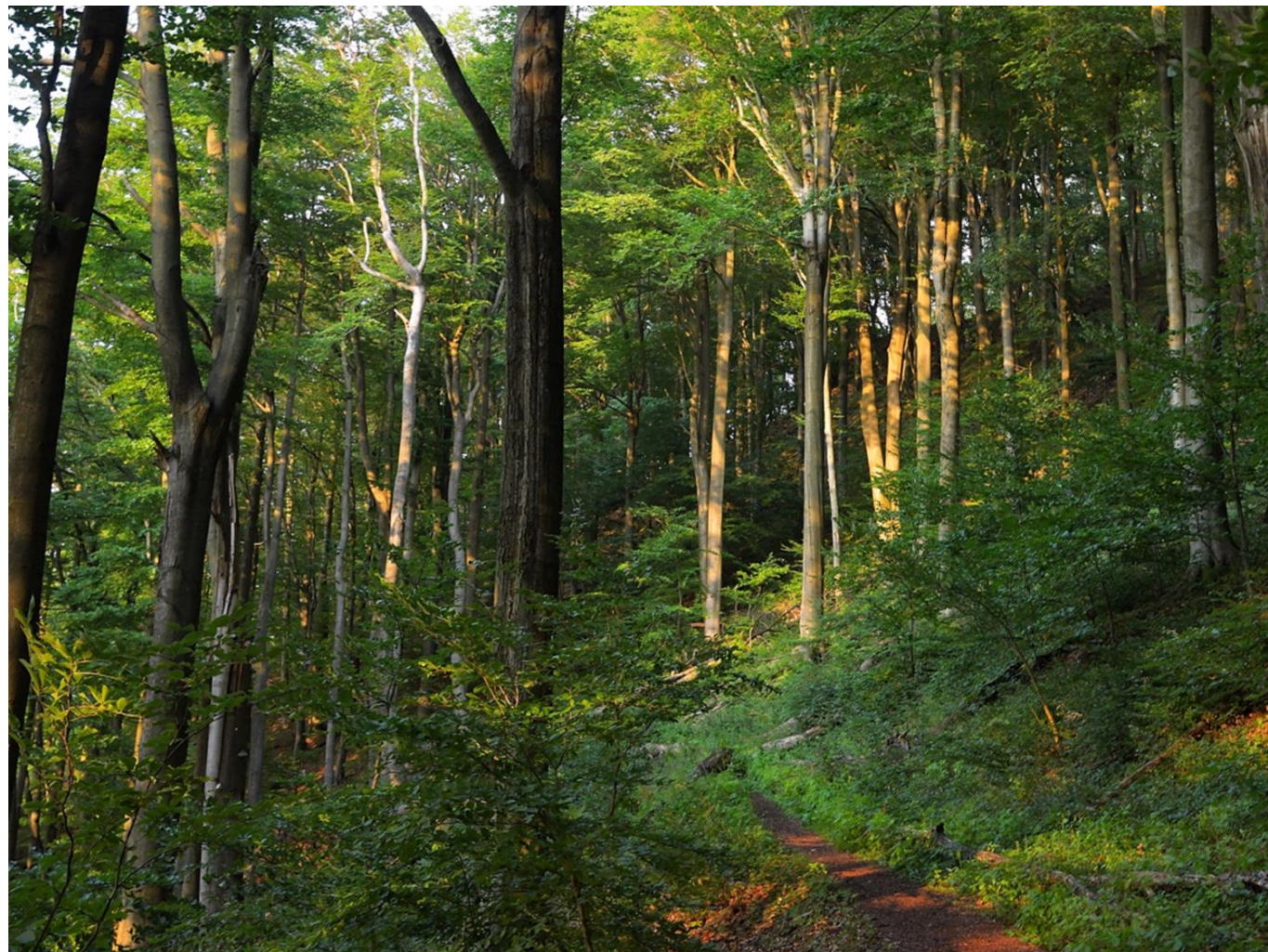
FINANSZÍROZÁS

Hosszú távú vizsgálsorozatok << ? >> rövid távú kutatási projektek

Hány lábon állunk?

- 2022 óta (ELKH) HUN-REN ÖK „Közcélú erdőmonitorozás”
- 2022 óta Agrárminisztérium, Erdőgazdálkodási Főosztály
HUN-REN ÖK, Soproni Egyetem EMK és ERTI (évenkénti szerződések)
- Korábban Nemzeti Park Igazgatóságok (eseti szerződések voltak)
- Témavezető kutatók, egyetemi szakdolgozók ill. doktorandusz hallgatók,
doktori iskolák: Soproni Egyetem, MATE, ELTE, PTE ...

**KÖSZÖNJÜK
A FIGYELMET!**
erdorezervatum.hu/

ERDOREZERVATUM@ECOLRES.HUN-REN.HU

**HUN
REN**

**ÖKOLÓGIAI
KUTATÓKÖZPONT**